

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentum super Cantica canticorum

Gregor <I., Papst>

[Basel], 13. März 1496

[Capitulum VI]

[urn:nbn:de:bsz:31-313445](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313445)

derabil.] Per gusti apppe voces trāsferūt
 ⁊ sapores in ventrē hauriūt: qđ em p gut
 tur spōsi: nisi testm xpi itelligit: p qđ xps
 nobil loq̄t: ⁊ in qđ suauis sit dñs: ⁊ a fidelis
 b⁹ gustat. Tonus ḡ desiderabil existit: qz
 p hoc qđ de deo bona oīa aīa scā audit: ma
 gis ac magis sp̄ ei videre ꝑcupiscit. **Cul⁹**
 tot hōis enarrat: ꝑsequēter ꝑcludit dicēs
II. Talis est dilect⁹ meus: ⁊ ipe
est amicus meus filie hierusalē.

Sed enumeratis tot laudib⁹ ostēdit: tot
 muneribus q̄s audiens nō ꝑcupiscit: q̄s
 intendēs non inardescit. Fidelis quippe
 aīa queq̄: qđ dulciora ⁊ ampliora de redē
 tore suo audit: eo ardētius inbiat: ⁊ manē
 festiora de eo cognoscere appetit dicēs:
mm. Quo abiit dilectus tu⁹ o
puleberrima mulier? Quo abiit dilect⁹
tuis: ⁊ queremus eum tecū.] Cum em
prim⁹ prim⁹ de xpo loquit: cū alter ab
 altero qualiter iueniat sciscitat: qđ aliud
 qđ quō q̄ri debeat ꝑcurat? Quāuis hoc
 d̄ synagoga itelligi valeat: vt aliqñ ꝑuer
 sa ecclāz inroget: cui prim⁹ ecclā rñdit:

Flectus meus descendit

d in ortū suū ad areolā aromātū:
 vt pascat in ortis: ⁊ lilia colligat.]
 Dillect⁹ in ortū suū ad areolā arōa
 tū descendit: qz ecclāz visitās ad eos maio
 ri grā vēit: q̄s scīs opib⁹ ⁊ virtutū exēplis
 bone fame odorē ex se pris emittit: ec ḡ
 scit. In ortū pascit cū multax aīax virtuti
 b⁹ delcat. Lilia colligit qñ ꝑfōs q̄sqz ab
 hac vita succidit. ḡz qz scā ecclā in filijs
 suis fide xpo ꝑligit: ipe suscipit: caritate
 cōglutinat: vt nihil extra xpm diligat: ⁊
 eū sibi familiariter fide ⁊ amore inseparabi
 lem teneat: ideo sul tangit:

III. Ego dilecto meo ⁊ dilectus
meus tibi: qui pascit in lilijis.] Nos
tandū apppe qz synagoga p ꝑdicationē ece
clesie: ad fidē qñqz ꝑuertat: ita vt se abne
gās: xpm solū sequat: ⁊ eodē desiderio di
ligat xpm: qđ cum ecclesia diligit: quē cete
ris postpositis solū amat. Quā laz amicā
factā: iam sponsā sibi ꝑiunctā sponsus ala

loquit: congratulās ⁊ dicens:

IV. Pulchra es amica mea: sua
uis ⁊ decora: sicut hierlm terribilis: vt ca
stroꝝ acies ordinata.] Pulchra ⁊ amica
suauis ⁊ decora: sicut hierlm synagoga ef
se ꝑhibet: qz ad scā. iij. euangelia aliqñ
ꝑuersa sicut ecclā sectabit. Hierlm apppe
viscopacis interpretat: p qđ bñ scā ecclā si
gurat: qz dū in mūdo semp ꝑressurā patit
viā fastidiē s: que sit pax ꝑrie celestis cur
rēdo ꝑreplat: ꝑhdēs in eo qđ discipul sults
dicebat: In mūdo apppe ꝑssurā hēbitis: sꝑ
ꝑfidite ego vici mundū. Digna aut syna
goga ꝑuersa sicut hierlm pulchra: ⁊ amica
suauis ⁊ decora d̄: a qbus pulebrytu
dinē moꝝ accepit vt placeat: exercitiū scēz
operatiōis colligit: vt in amicitia hereat:
suauitate mansuetudis dilcit: vt perma
neat: decore cōuersatiōis ostendit: vt per
exemplū trahat. De qua ꝑsequēter dicēz:

V. Terribilis vt castroꝝ acies
ordinata.] Hostis expis est cū in ꝑcinctis
ꝑtra hostes vadit: si strict⁹ ⁊ ꝑcordit gra
diūt: ab hostib⁹ ꝑtra veniētib⁹ timēt: qz
dū t eis aditū ꝑ scissurā nō aspiciūt: qualis
eos penetrēt: hesitātes nō inueniūt. Illis
qz hoc impenetrabile munimē efficit: qđ cō
cordi: er ordinati seipis semetipos tuent.
dū em de seipis sibi vallū efficiūt: intrādū
aditū hostib⁹ nō dereliquūt: ⁊ ne occidāt
appetit ipi facill⁹ occidūt. Sic in multax
tudie fidelū ꝑrigit qđ dū ꝑ malignos spūs
pugnāt: nō desinit: necē est vt pace carita
tis ꝑstrigāt: qđ salua sit. Si em pacē tenet
tr̄bllis hostib⁹ apper. Si ꝑ discordiā scin
dif vndiqz ab hostib⁹ leuē penetrat. Pa
ce se itaqz mūiat: vnitate se viciat: caritate
se vniat: vt dā in seipā ꝑ scissurā vānū nō
patit: dū cē suū sp̄ exultās: sine ꝑfusiōe se
q̄t. In pace apppe ocul⁹ mēi mōat: vt in
ipaz bñtudis visionē tēndat quā nō sic
est in hac vita ꝑspicit: qz ꝑ possibile est ꝑa
triā tenere: dū in exilio vnūsqz n̄m ges
mit. Ideo scē aīe inardescētī inbiāt. ꝑꝑi
quātī sponsus respondet dicēs:

VI. Auerte oculos tuos a me: qz
ignī me auolare fecerūt.]

Oculos ad sponſū tendimus: dū intimū
mētis ad videndā xp̄i beatitudinē aliquā
tūlū aperim⁹. Sed oculos auertere p̄cipi
mur: ne v̄z asp̄icere eā ſicuti eſt quātūcun⁹
q̄ videam⁹ arbitremur. Ipſi eſt oculi eſt
auolare fecerūt: q̄ q̄ amplius videt eo ma
gis inuifibilis eſſe cognoſcit. Et a nobis
auolat: q̄ quātūlūcūq̄ ictu mētis appre
henſus in eōprehēſibiliter ſup oēm cona
tū noſtrū ſe exaltatū eſſe manifeſtat. **O**cu
li quippe mētis quaſi hoc efficiūt: vt auo
let: q̄ per hoc tantillū quo videt valde lō
ginquus: ⁊ auolās a nobis ſicut dictū eſt
apparet. Sequitur.

Lapilli tui ſicut greges ca
praz qui aſcenderūt de mōte ga
laad Dentes tui ſicut greges tō
ſaz ouīū que aſcenderūt de laua
cro. **D**ēs gemellis fetibus: ⁊ ſte
rilis mali punici ſic gene tue abſ
q̄ eo qd̄ intrinſecus latet.]

Hec oīa dicta de eccleſia ſupius vt potui
mus expoſuimus. Ideo nūc de ſynagoga
eadē replicare deuitam⁹: vnū eſt tñ qd̄ nō
ſiſt̄ repetit̄ q̄ ibi ſicut fragmēta mali puni
ci: hic aut̄ ſicut cortex mali punici dicitur.
No nihil aliud deſignari puto: niſi ſan
guinē noſtrū qui ſub anti xp̄o morient̄: et
vnitatē fidei: ſub qua multi iudeoz ſtrin
gen̄. In cui⁹ p̄ſtantia dū ſanguis effuſio
nē patient̄: fidei tribulatiōe quaſi corticis
rubore decorabunt. Sequit̄.

Sexaginta ſūt regine ⁊ octa
ginta concubine: ⁊ adoleſcentu
larum non eſt numerus.]

Quid per reginas: niſi ſancroz aīe deſi
gnant̄: que dū corpa ſua prudēt̄ regūt:
⁊ alijs p̄ſumit̄: regnū ſibi eternū acq̄runt.
Sunt eſt nōnulli in ſctā eccleſia q̄ carnez
ſuā macerāt: ⁊ p̄pter deū affligūt: vicia vi
cūt: demones velut tyrānos ſibi ſubijciūt
oēs motus ſuos vt ordinate currāt: ſapie
ter regūt: alijs p̄dicant hoc qd̄ ipſi faciūt:

multos a faucibus demonū gladio verbi
pugnātes abſtrahūt. Quid hmōi aīe niſi
regine exiſtūt: que dū regē xp̄m ſponſum
ſuū valde diligūt: amoris comit̄tiōe ⁊ ſu
bidinis execratiōe regioſ filios. i. fideles
populos gignūt. Quib⁹ oibus beatus pe
trus dicebat: Vos aut̄ genus electū: rega
le ſacerdotiū: gens ſctā: populus acq̄ſito
nis. Sed regine. lx. eſſe perhibēt. **P**ena
rius quippe numer⁹ per ſenariū multipli
catus in. lx. cōplet̄. Et quid per denariū
niſi decē p̄cepta legis? Et qd̄ per ſenariū
niſi labor hui⁹ vite ſignat⁹? Sex enim dieb⁹
qd̄ neceſſariū eſt opamur: ⁊ in ſeptio quie
ſcere per legē iubemur. Bene ḡ. lx. regi
ne dicunt̄: q̄ dū. x. p̄cepta in hoc ſeculo
operant̄: ſeculū aut̄ hoc ſex dieb⁹ opatorū
is euoluit̄: in eis quaſi per ſenariū nume
rū replicat̄. **P**redicāt eſt quicq̄. x. p̄cep
ta legis: in quoz operatiōe ſe exercēt in
tp̄alitate hui⁹ corruptiōis. **S**ex igit̄ decē
es: vel. x. ſexies multiplicāt̄: q̄ v̄ſe hoc tē
pus in explēda. x. p̄cepta legis ſp̄ūaliter
eſſe trāſgrediendū opib⁹ ſuis manifeſtāt:
⁊ verbo predicāt. Quoz laudē in hoc mū
do aliqui rep̄bōi aſpiciūt: ⁊ vt ſiſt̄ lar dēt
vel vt aliq̄ cōmodū in hac vita quocūq̄
adip̄ſcant̄: ⁊ ipſi per ſemetipſos p̄dicato
res ſūt. De quibus bene ſabdit̄.

Hec octoginta concubine.]

Concubine quippe nō vere ſed fide d̄nos
diligūt: ⁊ ab eis nō poſteritatē filioz: ſed
p̄ntiā expētūt: nec p̄nēt̄iā exercēt: ſz libi
dinē explere ꝑcupiſcūt. Sic ſi falſi p̄dica
tores in eccleſia exiſtūt: q̄ dū nō xp̄m: ſed
lucrū vel laudē diligūt: nō ſp̄ūal̄ ⁊ caſte:
ſed carnaliter ⁊ libidinofe xp̄o ſe iungūt.
Nū ergo ꝑcubine vocant̄: q̄ xp̄m quē p̄
dicāt: nō ſp̄ū: ſed carne ſectant̄. De quibus
ap̄l̄s paulus dicebat. Multi eſt ambulāt
q̄s ſepe dicebā vobis: nūc aut̄ ⁊ ſleis dico
inimicos crucis xp̄i: quoz finis interitus
quoz deus venter eſt. De quibus ipſe idēz
ait: Hmōi nō ſerulit̄ d̄no ieſu: ſed ſuo vē
tri. **Q**ue tñ ꝑcubine bene. lxxx. eſſe dicūt
q̄ ⁊ ſi toto corde terrena diligūt: celeſtia
tñ locunt̄. **P**conariū quippe numer⁹ per

denariū ducimus ⁊ ad octoginta venim⁹
 Per decē autē decalogus sicut dictū est
 significat. Per octo vero resurrectio q̄a
 octauo die redēptor noster resurrexissē p̄
 batur. Predicatorēs vero r̄si falsi sunt p̄
 desideria. scripturā tamē diuinā ⁊ resur-
 rectionē quā credimus manifestāt p̄ ver-
 bū. Si enī aliud p̄dicarēt. predicatorēs
 inter xp̄ianos nō essent de quibus in euā-
 gelio ait. Sup̄ cathedrā moysi sederunt
 scribē ⁊ pharisei que p̄dicūt: facite que autē
 faciūt facere nolite. Sed qz ⁊ falsoz ⁊ ve-
 rozū predicatorū exhortatiōe plurimī ad
 fidē veniūt ⁊ cū electis multi intrāt quia
 ad sortē electozū nō p̄tingunt iō subdit.

¶ Et adolecentularū non est numerus.]

Cū enī scriptū sit. adolecētia ⁊ iuuetus
 vana sūt. Quid p̄ adolecētulas has nisi
 vagas aīas itelligim⁹? q̄ dū vana b⁹ mū-
 di fecerūt que diligūt numerū electozū ex-
 cedūt. De quib⁹ p̄ psalmistā dicit. Annū-
 ciaui ⁊ locut⁹ sū. multiplicati sūt sup̄ nu-
 merū. Qd̄ enī electozū numer⁹ apud deū
 sit cōstitut⁹ manifestat ap̄lus paul⁹ q̄ ait.
 Nouit dñs qui sūt ei⁹. ⁊ ⁊ p̄ semetip̄s dñs
 ait. Ego scio quos elegerim. Quos quia
 nō impfecte scit s̄ p̄fecte nouit. p̄culdu-
 bio ⁊ numer⁹ i quo eligunt cognoscit. De
 quib⁹ p̄ paulū d̄r. Quos enī p̄sciuit ⁊ p̄-
 destinauit p̄formes fieri imaginis filij sui
 Bñ ergo adolecētularū nō ē numer⁹: qz
 dū p̄ vanitatē q̄ diligūt in numerū electo-
 rū nō currūt extra remanētēs q̄si in cog-
 nitionē diuinā nō veniūt. Quib⁹ ip̄a veri-
 tas i futuro iudicio dicitur ē. Rescio vos
 discedite a me oēs q̄ opamini iniquitatem.
 S̄ dū reprobi mūdāna querūt ⁊ multipli-
 ces cupiditates aīm diuidūt. scā q̄libz aīa
 in numerū electozū se strigit. multaqz vi-
 det fastidiēs vñū qd̄ nō videt ardēter ap-
 petit. qd̄ q̄diu nō tenet i fide se nutrit. in
 charitate se vñit. Et dū id qd̄ vñū ⁊ idip̄s
 ē sequit. de h̄mōi multis vna ecclesia effi-
 cit de qua p̄ sp̄sum dicitur.

¶ Una est colūba mea. p̄fecta

mea. vna ē matris sue. electa ge-
 nitricis sue.]

Mater n̄ra ē regeneratrix gr̄a ap̄d quā
 vna colūba eligit qz illos solos colligit. q̄
 in simplicitate p̄manēt ⁊ ab vnitāte non
 scindunt. Multi q̄ppe fideles dū i idip̄m
 intēdūt. Dū vno desiderio xp̄i se inuicem
 nutriūt. dū habētēs cor vñū ⁊ aīam vñā i
 charitate se vñiūt ex multis mēbz vñū cor
 pus efficiūt. P̄sc̄s i vnitatis simplicitate
 te viuētēs vna colūba existūt. q̄ sola p̄fecta
 ⁊ electa genitricis sue d̄r qz extra hāc solā
 gr̄a fauētē nutrit de qua bene subditur.

**¶ Viderūt eā filie syon ⁊ bea-
 tissimā predicauerunt. regine et
 cōcubine laudauerunt eam.]**

Syon filie sūt ecclesie: q̄ dū vitā eternā in
 hac carne p̄teplant: a peregrinatē ecclesia
 ad regnatē ecclesiā erigunt Viderūt filie sy-
 on colūbā ⁊ beatissimā p̄dicāt qz scē aīe duz
 virtutes ecclesie spectāt i laudē. p̄rūpūt ⁊ ad
 ei⁹ b̄itudinē inbiāt. Scā q̄ppe ecclesia
 gr̄a genitrice nutrit. dū fide erudit. carne
 sui sp̄si pascit sanguine lauat. scriptura de
 uina saginat. Imōi robusta nutrimētē de
 mones expugnat: vitia suffocat. carnē do-
 mat sp̄m roborat: vitā expectat. Dec oīa q̄
 cūqz aspicit recte i ammirationē p̄tin⁹ assur-
 git. ⁊ beatissimā p̄nūciat qz videt ad q̄tam
 gloriā p̄ tot virtutes exurgat. Cuz reginis
 ē ⁊ cōcubine laudāt qz r̄si opib⁹ falsi p̄dica-
 tores existūt sermonib⁹ tñ eadez q̄ ⁊ veri
 populis ostēdūt. De quib⁹ ip̄a virtas di-
 cit. Popul⁹ hic labijs me honorat cor at
 eozū lōge ē a me. qd̄ apte manifestat dū ite-
 rū dicit. Dicitis p̄stent se nosse deū factis
 at negāt. S̄acti enī viri dicitis ⁊ facti deū
 p̄stent qz qd̄ credūt faciūt ⁊ ad bona q̄ fa-
 ciūt etiā alios sermonib⁹ ⁊ exēplis trahūt
 quozū virtutib⁹ aduersarij ad fidē excitāt
 dū i eis ⁊ puritatē fidelit⁹ ⁊ p̄statiā opis ad-
 mirant. S̄i ⁊ synagoga ad fidē erigit cū
 in ecclesia q̄ sint merita fidei admirās contē-
 plat dicens.

¶ Que est ista: que p̄gredit⁹

quasi auroza pulchra ut luna electa ut sol terribilis ut castrorum acies ordinata.]

Ecclēsia scā quasi auroza cōsurgens in iudicio vltio p̄gredit̄ q̄z relicis tenebris corruptiōis: incorruptiōis claritate innotuat. Que bñ vt sol electa d̄r q̄z ad eandē gloriā p̄ducit̄ ad quā caput ei⁹ xp̄us q̄ sol iusticie ē esse p̄hibet. N̄n̄ est q̄ idē sol ait Solo pater vt vbi ego suz illic ⁊ minister me⁹ sit. Qd̄ tñ ⁊ de mēbris eiusdē ecclēie ad huc ī hac carne viuētib⁹ intelligi p̄ōr. Sūt enī nōnulli q̄ magna intētiōe q̄ sint tormēta reproborū aspiciūt ⁊ que sūt scā sua sine palpitiōe examinare p̄tendūt. dū q̄ se peccasse cognoscūt ⁊ p̄ hoc ire ad reproborū tormēta pertimescūt. subito tenebras iniquitatis derelinquūt ⁊ luce iusticie accēdi cōcupiscūt. mox ad sanctā operationē cōsurgūt ⁊ per bona que faciunt clarere quibusq̄ proximis incipiūt. Hi p̄ culdubio velut auroza cōsurgentes p̄grediuntur. nūc alijs lumine sancte opationis replēdesct̄ t̄ de qua bene subdit̄.

Pulchra ut luna electa ut sol.

Luna quippe dum noctē illuminat cali gātibus oculis iter per qd̄ homo gradatur demonstrat. Sic nimirum queq̄ anīa que tenebras dimittit ⁊ in sanctā operationem se extēdit. dū exemplū bene opandi tribuit pximis quasi lucē tenebescētib⁹ oculis sp̄rgit. Dū enī peccātes quiq̄ bonuz opus aspiciūt ⁊ ad idē faciendū se cōuertūt quasi errātes in nocte p̄ lumen lune ad viā redeūt. Hec itaq̄ anima dū peccantib⁹ bona exēpla prebet quasi luna in nocte lucet. Dū vero magis ac magis creseit ⁊ de die in diē per cōsuetudinē operū lumē iusticie tā perfecte accipit vt etiā bonis exempla imitationis prebeat que p̄ solis peccatorib⁹ imitāda apparebat profecto iā luna sol efficit̄ q̄z que in nocte errantib⁹ hñc lucebat. modo in die ambulātib⁹ lumē veritatis manifestat. Hinc est qd̄ sequit̄. Electa ut sol d̄ quo bñ subdit̄.

Terribilis ut castrorum acies ordinata.]

Hoc q̄z iā dictū est iterū nō necesse ē exponi ne sic videat fastidiū generari. Sed q̄ tur. Ergo sp̄s⁹ ⁊ cām dicit. vñ tāta virtus in ecclēia ex: rescere possit. Visitatione quippe renouat̄ ⁊ qd̄ in ea tenebrosuz est respectiōe eius illuminat̄. Et hinc est quod subdens ait.

Descendi in ortū nucū vt viderem poma conualliu: ⁊ inspiccerem si florissent vinee et germinassent malapunica.]

Quid p̄ nucez nisi pfectos quosq̄ itelligim⁹: qui tū diuinā sapiām intra corpa sua retinēt quasi nucleū ī fragili testa portāt. Sūt enī quā plures ī ecclēsia q̄ affidē diuine scripture intēdūt quā suauis sit domin⁹ gustātes. ampli⁹ gustare p̄cupiscūt scā gaudia ī corde rumināt: ⁊ ruminātes magis ac magis p̄ualescunt ⁊ tñ foris nesciētibus eos viles apparēt q̄ ignorat̄ q̄ dulcē ī suis interiorib⁹ cibū portēt. Qui aut̄ isti: nisi nucez existūt: q̄ nucleū dulcedineq̄ int⁹ ferūt. exteri⁹ vero carnis vilitatē p̄tendūt. De quib⁹ fuit ap̄lus qui dicebat. Habem⁹ thesaurū istū in vasis ficilibus. **P**ri⁹ igit̄ nucū: corda sūt sanctorū q̄ dum deū valde diligūt celestē dulcedinē in int̄timis gerūt. vñ ī psalmo scriptū ē. Quas magna multitudo dulcedis tue dñe q̄ abscondisti timētib⁹ te. S; quid ē q̄ in ortuz nucū sp̄s⁹ descendit vt poma videat: cū poti⁹ nucez videre debeat. **A**erūtū sciendū est q̄ maxie corda p̄fectoz visitat ielsq̄ benignitatis sue suauitatē manifestat vt p̄ eos ad infirmiores postmodū veniat et q̄tū in augmētū iusticie p̄fecerint. p̄ illos cognoscat. vñ scriptū ē. Dñe de celo prospexit sup filios hoīm vt videat si ē intelligēs aut requirēs deū. Dū enī diuina bonitas corda p̄fectoz illustrat cosq̄ ad curā primozū p̄ charitatis sollicitudinē instigat. quid hoc ē aliud nisi q̄ ad ortū veniēs poma puallis p̄ illos qd̄ p̄sident pro

spectat. Tūc enī dñs videre vel cognosce
re dñi cū scrōs suos q̄s illustrat ad vidēdū
exhortat. S; qd ē q̄ nō poma mōs s; po
ma pualis vt videat descēdat: nisi qd ill
respectū sue miseratōis tribuit. De quo p
psalmistā dicit. Quoniam excelsus dñs et
humilia respicit ⁊ alta a longe cognoscit.
Et ipse dñs p semetipsum ex voce pphe
te dicit. Sup quē requiescet spūs me⁹: ni
si sup humilē ⁊ quietū ⁊ tremēntē sermo
nes meos. Sequit autē spūs ⁊ dicit.

Quod si inspicerem si floruisent
vinee ⁊ germiaffēt mala pūca.

Vinee florēt qm̄ in ecclesijs filij recēter i
fidē generant ⁊ ad sanctā cōuersationem
quasi ad fruct⁹ soliditatē preparant. Mala
pūca germinat qm̄ pfecti quiq; p exem
pla sua primos edificāt ⁊ in nouitatē san
cte cōuersationis p p̄dicationē ⁊ bonorū
operū ostensionē inuitāt. Illud q̄ppe ma
lū pūcū videlicet ap̄lus Paul⁹ germis
nauerat q̄ dicebat. Filii mei quos iterū
p̄turio donec forme xp̄us in vobis. Sic
in sc̄ta ecclesia agit vt p bonos mali puer
tant: p p̄fectos imp̄fecti nutrant donec ⁊
ipsi ad p̄fectionē veniant: ⁊ infirmos q̄s
q̄s sicut ipsi p̄ducti sunt ad meliora p̄du
cant. Hos xp̄us ecclesie spūs v̄sitando
p̄spicit: respiciēdo corp⁹ sanctū conuigil:
qz ideo corp⁹ infirmitatis assumpsisse co
gnoscit: vt in corp⁹ sue claritatis tota si
m̄l ecclesia trāfformet. An̄ beat⁹ Pau
lus ait. Qui reformabit corp⁹ humilita
tis nostre cōfiguratū corpi claritatis sue.
Hec oīa in fine mūdi synagoga tandē ex
citata p̄cipiet: ⁊ se tā diu ignorasse repre
hender dicens.

Resciui aīa mea cōturbauit
me p̄p̄ quadrigas aminadab.]

Ac si diceret. Cor vtutes i sc̄a ecclesia fie
ri vidēs q̄re i tāto tpe nō p̄cepti: quare in
credula p̄stiti: cur tā diu p̄ infidelitatē meā
i tenebris ignoratīe remāsi: s; p̄pter qua
drigas aminadab sturbat qz q̄nc p̄ p̄di
cationē xp̄i ad fidem suscipiēdas excitat.
Aminadab enī sp̄rane⁹ ppli mei interp̄

tatur. Et bene p̄ dubio xp̄us ille a patre
sp̄taneus ppli mei dñ: qz vera sp̄taneā
charitate ad populū saluandū dēscēdit: ⁊
vt nos a morte eleuaret pia volūtatē ⁊ be
nigna gr̄a mortē in cruce suscepit. vñ et
ipse ad patrē ait. Solitarie sacrificabo tibi.
Et vn⁹ ex redēptis ad xp̄m loquēs ale
bat. Exaudi me dñe qm̄ benigna ē miseri
cordia tua. Prop̄ q̄drigas ergo aminadab
synagoga sturbat qz qm̄ tandē q̄ruoz
xp̄i euāgelia i mūdo currētia in cordibus
hoīm feruētia p̄ fidē p̄stipiat. mor in tene
bris sue infidelitatis p̄fundit ⁊ abozza p̄su
sione satubri ad p̄nias p̄mouet. Cui eccle
sia benigne loquit dicens.

S Reuertere reuertere suna
mitis reuertere reuertere vt in
tueamur te.]

Sunamitis q̄ppe captiua interp̄tat. Sun
amitis ergo vt reuertat vocat qz synago
ge i fine mūdi fide s ab ecclā offeret vt dig
nitate pristina recipiat: q̄ sub infidelitatis
iugo a demonib⁹ captiua ē. Et bñ quater
reuerit amonet qz i quatuoz mūdi pres su
dei disp̄si sicut p̄dictū ē p̄ pp̄betā. Si
fuerit numer⁹ filiorū isrl̄ velut arena maris
reliq̄e salue fiet. Reuertat q̄ sunamitis vt
eā itueamur. Itē synagoga ad fidē p̄uers
tat vt i p̄nias oībus ondat q̄tū malū fecer
rat qm̄ deū suū i cruce p̄figebat. S; p̄tin⁹
cū ecclia fidē synagoge itueri appetit sp̄o
sus p̄gratulādo qm̄ iterrogās r̄ndit ⁊ dicit.

Capitulū. VII. A

Quid videbis in sunami
te: nisi choros castrorū:

Castra q̄ppe militariū sūt. Cas
tra s; i sunamite videbāt: qz p̄ fide q̄ mō
ipugnat tūc robuste p̄ infideles als p̄fidios
p̄liabit. S; qz hoc p̄ sc̄as ecclias fiet vt sy
nagoga cōuertat qz finonib⁹ ⁊ ep̄clis p̄
dicatoz p̄uertet ad fidē. ideo in se ad lau
dem sp̄s sponsum se cōuertit dicens.

Quā pulchri sunt gressus
tui in calciamētis filia p̄cipis.